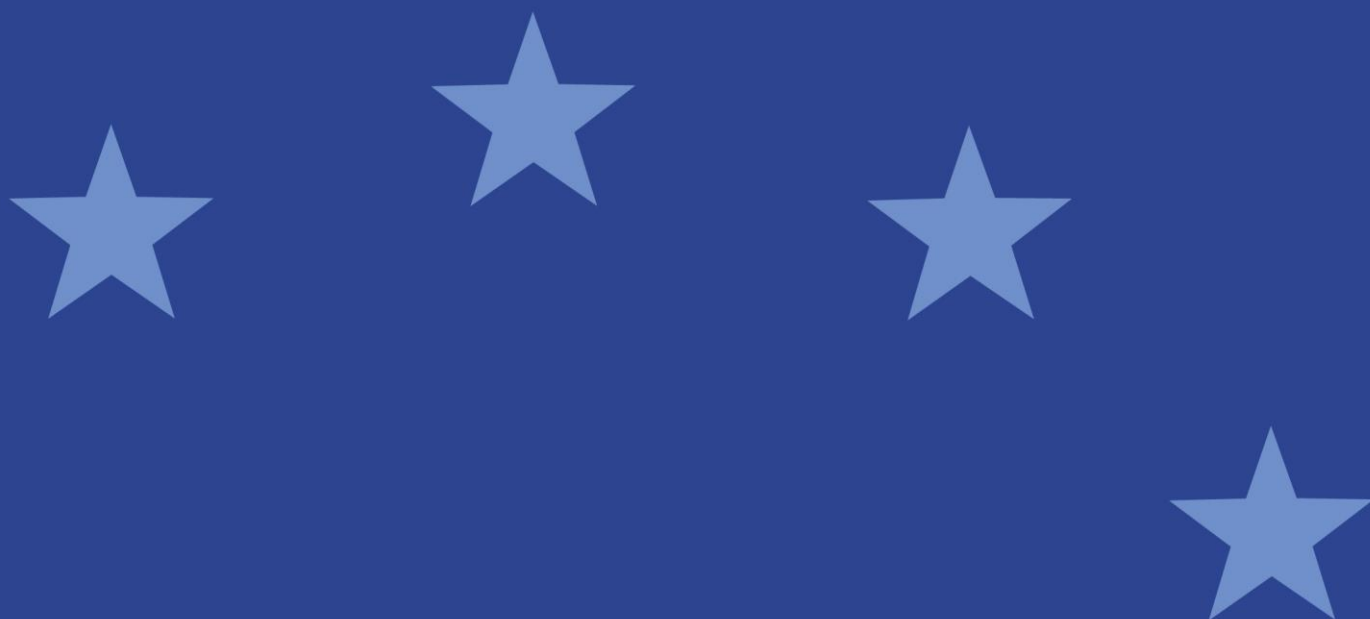

European Securities and
Markets Authority

Obecné pokyny

Obecné pokyny k posuzování znalostí a dovedností

Obsah

I.	Působnost.....	3
II.	Odkazy, zkratky a definice	3
III.	Účel.....	5
IV.	Dodržování obecných pokynů a oznamovací povinnost	6
V.	Obecné pokyny.....	6
V.I	Obecně.....	6
V.II	Kritéria týkající se znalostí a dovedností zaměstnanců poskytujících informace o investičních produktech, investičních službách nebo doplňkových službách	7
V.III	Kritéria týkající se znalostí a dovedností zaměstnanců poskytujících investiční poradenství	8
V.IV	Organizační požadavky ohledně posuzování, udržování a obnovování znalostí a dovedností.....	9
V.V	Zveřejňování informací příslušnými orgány.....	10
VI.	Příloha I.....	11

I. Působnost

Kdo?

1. Tyto obecné pokyny se vztahují na:
  - a. příslušné orgány a
  - b. podniky.

Co?

2. Tyto obecné pokyny se uplatňují při poskytování investičních služeb a činností uvedených v oddíle A přílohy I směrnice MiFID II a doplňkových služeb uvedených v oddíle B přílohy I této směrnice.

Kdy?

3. Tyto obecné pokyny se použijí od 3. ledna 2018.

II. Odkazy, zkratky a definice

Odkazy na právní předpisy

Směrnice o správcích alternativních investičních fondů (AIFMD)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU ze dne 8. června 2011 o správcích alternativních investičních fondů a o změně směrnic 2003/41/ES a 2009/65/ES a nařízení (ES) č. 1060/2009 a (EU) č. 1095/2010.

Nařízení o orgánu ESMA

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1095/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/77/ES.

Směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů, o změně směrnice Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení směrnice Rady 93/22/EHS.

Směrnice o trzích finančních nástrojů II (MiFID II)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU (přepracované znění).

Zkratky

<i>AIFMD</i>	směrnice o správcích alternativních investičních fondů
<i>PO</i>	příslušný orgán
<i>KD</i>	konzultační dokument
<i>EK</i>	Evropská komise
<i>EU</i>	Evropská unie
<i>ESMA</i>	Evropský orgán pro cenné papíry a trhy
<i>MiFID</i>	směrnice o trzích finančních nástrojů

Definice

4. Není-li uvedeno jinak, mají výrazy použité ve směrnici MiFID II stejný význam i v těchto obecných pokynech. Dále se použijí tyto definice:
  - a. „Příslušným orgánem“ se rozumí orgán určený podle článku 67 směrnice MiFID II.
  - b. „Podniky“ se rozumí investiční podniky podle čl. 4 odst. 1 pododstavec 1 směrnice MiFID II, úvěrové instituce (podle čl. 4 odst. 1 pododstavec 27 směrnice MiFID II) poskytující investiční služby a rovněž investiční podniky a úvěrové instituce prodávající strukturované vklady nebo poskytující klientům poradenství v souvislosti se strukturovanými vklady, společnosti spravující subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) a externí správci alternativních investičních fondů (AIFM), pokud poskytují investiční služby správy individuálních portfolií nebo vedlejší služby a pouze v souvislosti s poskytováním těchto služeb (resp. ve znění čl. 6 odst. 3 písm. a) a b) směrnice o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (směrnice UCITS) a čl. 6 odst. 4 písm. a) a b) směrnice AIFMD).
  - c. „Zaměstnanci“ se rozumí fyzické osoby (včetně smluvních zástupců) poskytující příslušné služby klientům jménem podniku.
  - d. „Příslušnými službami“ se rozumí poskytování investičního poradenství nebo poskytování informací o finančních nástrojích, strukturovaných vkladech, investičních službách nebo doplňkových službách klientům.
  - e. „Poskytováním informací“ se rozumí přímo poskytovat informace klientům o finančních nástrojích, strukturovaných vkladech, investičních službách nebo doplňkových službách na žádost klienta nebo z podnětu podniku v souvislosti s poskytováním služeb a činností uvedených v oddílech A a B přílohy I směrnice MiFID II zaměstnancem klientovi.

- f. „Znalostmi a dovednostmi“ se rozumí získání odpovídající kvalifikace a odpovídajících zkušeností potřebných ke splnění povinností v člancích 24 a 25 směrnice MiFID II při poskytování příslušných služeb.
- g. „Odpovídající kvalifikací“ se rozumí kvalifikace nebo jiná zkouška či odborný vzdělávací kurz splňující kritéria stanovená obecnými pokyny.
- h. „Odpovídajícími zkušenostmi“ se rozumí, že zaměstnanec svou odvedenou prací úspěšně prokázal schopnost vykonávat příslušné služby. Tato práce musela být vykonávána jako práce na plný pracovní úvazek po dobu nejméně 6 měsíců. Kromě této minimální doby může příslušný orgán odlišit délku nezbytné praxe v závislosti na příslušné kvalifikaci získané zaměstnanci a rovněž v závislosti na poskytovaných příslušných službách.
- i. „Investičními produkty“ se rozumí finanční nástroje a strukturované vklady vymezené ve směrnici MiFID II.
- j. „Pod dohledem“ se rozumí poskytování příslušných služeb klientům na odpovědnost zaměstnance, který má odpovídající kvalifikaci i odpovídající zkušenosti. Zaměstnanec může pracovat pod dohledem maximálně po dobu 4 let, pokud příslušný orgán nestanoví kratší dobu.

III. Účel

- 5. Účelem těchto obecných pokynů je vymezení kritéria pro posouzení požadovaných znalostí a dovedností podle čl. 25 odst. 1 směrnice MiFID II v souladu s čl. 25 odst. 9 téže směrnice.
- 6. Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA) předpokládá, že tyto obecné pokyny podpoří větší sblížení znalostí a dovedností zaměstnanců poskytujících investiční poradenství nebo informace o finančních nástrojích, strukturovaných vkladech, investičních službách nebo doplňkových službách klientům a že příslušným orgánům umožní posoudit přiměřenost dodržování stanovených požadavků. Tyto obecné pokyny stanovují důležité normy, které mají podnikům pomáhat v plnění povinností jednat v nejlepším zájmu svých klientů a příslušným orgánům mají pomáhat odpovídajícím způsobem vyhodnotit, jak podniky tyto povinnosti plní.
- 7. Tyto obecné pokyny stanovují minimální normy pro posuzování znalostí a dovedností zaměstnanců poskytujících příslušné služby. Příslušné orgány mohou tudíž požadovat větší úroveň znalostí a dovedností u zaměstnanců poskytujících poradenství a/nebo zaměstnanců poskytujících informace.
- 8. Evropský orgán pro cenné papíry a trhy předpokládá, že dodržováním těchto obecných pokynů dojde k odpovídajícímu posílení ochrany investorů. Příloha I obsahuje řadu názorných příkladů, jak může investiční podnik tyto obecné pokyny uplatňovat. Tyto příklady nejsou součástí obecných pokynů, nýbrž mají podnikům

pomoci najít praktické příklady, jak lze požadavky vyplývající z obecných pokynů splnit.

IV. Dodržování obecných pokynů a oznamovací povinnost

Status obecných pokynů

9. Tento dokument obsahuje obecné pokyny vydané podle článku 16 nařízení o orgánu ESMA a vyžadované na základě čl. 25 odst. 9 směrnice MiFID II. V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení o orgánu ESMA příslušné orgány a účastníci finančního trhu vynaloží veškeré úsilí, aby se těmito obecnými pokyny řídili.
10. Příslušné orgány, na které se tyto obecné pokyny vztahují, by měly zajistit soulad s nimi tak, že je začlení do svých postupů dohledu, a to i tehdy, pokud jsou konkrétní pokyny určeny především účastníkům finančního trhu.

Oznamovací povinnost

11. Příslušné orgány, na které se tyto obecné pokyny vztahují, jsou povinny orgánu ESMA na adresu KCguidelines1886@esma.europa.eu oznámit, zda se těmito obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit, a případně uvést důvody, proč se jimi neřídí nebo nehodlají řídit, a to do dvou měsíců od data zveřejnění obecných pokynů orgánem ESMA. V případě, že příslušné orgány v této lhůtě nezareagují, bude se mít za to, že se obecnými pokyny neřídí. Vzor oznámení je k dispozici na internetových stránkách Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy.
12. Podniky, na které se tyto obecné pokyny vztahují, nemusejí orgánu ESMA oznamovat, zda tyto obecné pokyny dodržují.

V. Obecné pokyny

V.I Obecně

13. Úroveň a hloubka znalostí a dovedností očekávané od osob poskytujících investiční poradenství by měla být větší než u osob, které poskytují pouze informace o investičních produktech a službách.
14. Podniky by měly zajistit, aby zaměstnanci poskytující příslušné služby měli potřebné znalosti a dovednosti splňující příslušné regulatorní a zákonné požadavky a normy související s etikou podnikání.
15. Podniky by měly zajistit, aby zaměstnanci znali, chápali a uplatňovali interní zásady a postupy podniku, jejichž cílem je zajistit dodržování směrnice MiFID II. Za účelem zajištění přiměřeného uplatňování požadavků týkajících se znalostí a dovedností by podniky měly zajistit, aby měli zaměstnanci nezbytné úrovně znalostí a dovedností potřebné k plnění jejich povinností s přihlédnutím k rozsahu a míře poskytovaných příslušných služeb.

16. Dodržování těchto obecných pokynů by měl posoudit a přezkoumat pracovník odpovědný za dodržování předpisů. Toto přezkoumání by mělo být zahrnuto do zprávy určené vedoucímu orgánu týkající se zavádění a účinnosti celkového kontrolního prostředí pro investiční služby a činnosti.

V.II Kritéria týkající se znalostí a dovedností zaměstnanců poskytujících informace o investičních produktech, investičních službách nebo doplňkových službách

17. Podniky by měly zajistit, aby zaměstnanci poskytující informace o investičních produktech, investičních službách nebo doplňkových službách, které jsou dostupné prostřednictvím podniku, měli potřebné znalosti a dovednosti umožňující:
  - a. pochopit hlavní charakteristiky, rizika a vlastnosti investičních produktů, které jsou dostupné prostřednictvím daného podniku, včetně případných obecných daňových dopadů a nákladů, které klientovi v souvislosti s transakcemi vzniknou. Zvláštní péče by měla být věnována při poskytování informací o produktech, které vykazují větší míru složitosti;
  - b. pochopit celkovou výši nákladů a poplatků, které klientovi vzniknou v souvislosti s transakcemi týkajícími se investičního produktu nebo investičních služeb nebo doplňkových služeb;
  - c. pochopit charakteristiku a rozsah investičních služeb nebo doplňkových služeb;
  - d. pochopit, jak fungují finanční trhy a jak ovlivňují hodnotu a tvorbu cen investičních produktů, o kterých klientům poskytují informace;
  - e. pochopit dopad hospodářských údajů, vnitrostátních/regionálních/globálních událostí na trhy a na hodnotu investičních produktů, o kterých poskytují informace;
  - f. pochopit rozdíl mezi minulým vývojem a scénáři možného budoucího vývoje a rovněž omezení prediktivního prognózování;
  - g. pochopit problémy související se zneužíváním trhu a potíráním praní peněz;
  - h. posoudit údaje týkající se investičních produktů, o kterých poskytují informace klientům, např. dokumenty obsahující klíčové informace pro investory, prospekty, finanční výkazy nebo finanční údaje;
  - i. pochopit konkrétní tržní struktury pro investiční produkty, o kterých poskytují informace klientům, popřípadě jejich obchodní systémy nebo existenci jakýchkoli sekundárních trhů;
  - j. mít základní znalost zásad oceňování u typu investičních produktů, kterého se týkají poskytované informace.

V.III Kritéria týkající se znalostí a dovedností zaměstnanců poskytujících investiční poradenství

18. Podniky by měly zajistit, aby zaměstnanci poskytující investiční poradenství měli potřebné znalosti a dovednosti umožňující:
- a. pochopit hlavní charakteristiky, rizika a vlastnosti nabízených nebo doporučených investičních produktů, včetně případných obecných daňových dopadů dotčených transakcí pro klienta. Obzvláštní péče by měla být věnována při poskytování poradenství u produktů, které vykazují větší míru složitosti;
  - b. pochopit celkovou výši nákladů a poplatků, které klientovi vzniknou v souvislosti s druhem nabízeného nebo doporučeného investičního produktu, a nákladů souvisejících s poskytováním poradenství a s dalšími souvisejícími poskytovanými službami;
  - c. splnit povinnosti, které podniky vyžadují v souvislosti s požadavky vhodnosti, včetně povinností stanovených v Obecných pokynech k určitým aspektům požadavků směrnice MiFID ohledně vhodnosti¹;
  - d. po posouzení relevantních informací poskytnutých klientem s ohledem na možné změny, ke kterým od získání relevantních informací mohlo dojít, pochopit, že určitý druh investičního produktu nabízeného podnikem nemusí být pro klienta vždy vhodný;
  - e. pochopit, jak fungují finanční trhy a jak ovlivňují hodnotu a tvorbu cen investičních produktů nabízených nebo doporučených klientům;
  - f. pochopit dopad hospodářských údajů, vnitrostátních/regionálních/globálních událostí na trhy a na hodnotu investičních produktů nabízených nebo doporučených klientům;
  - g. pochopit rozdíl mezi minulým vývojem a scénáři možného budoucího vývoje a rovněž omezení prediktivního prognózování;
  - h. pochopit problémy související se zneužíváním trhu a potíráním praní peněz;
  - i. posoudit údaje týkající se druhu investičních produktů nabízených nebo doporučených klientům, např. dokumenty obsahující klíčové informace pro investory, prospekty, finanční výkazy nebo finanční údaje;
  - j. pochopit konkrétní tržní struktury pro druh investičních produktů nabízených nebo doporučených klientům, popřípadě obchodní systémy nebo existenci jakýchkoli sekundárních trhů;

---

¹ <http://www.esma.europa.eu/system/files/2012-387.pdf>

- k. mít základní znalost zásad oceňování u druhu investičních produktů nabízených nebo doporučovaných klientům;
- l. pochopit základy správy portfolia, včetně schopnosti pochopit důsledky diverzifikace v souvislosti s jednotlivými investičními alternativami.

V.IV Organizační požadavky ohledně posuzování, udržování a obnovování znalostí a dovedností

- 19. Podniky by měly stanovit odpovědnosti zaměstnanců a zajistit, aby v případech, kdy je to relevantní, s ohledem na služby poskytované podnikem a v souladu s jeho interní organizací existoval jasný rozdíl v popisu odpovědností rolí poskytujících poradenství a poskytujících informace.
- 20. Podniky by měly:
  - a. zajistit, aby zaměstnanci poskytující příslušné služby klientům byli posuzováni na základě úspěšného dosažení odpovídající kvalifikace a získání odpovídajících zkušeností v oblasti poskytování příslušných služeb klientům;
  - b. provádět alespoň jednou ročně interní nebo externí přezkoumání potřeb rozvoje a získávání zkušeností zaměstnanců, posoudit regulační změny a přijmout opatření nezbytná ke splnění těchto požadavků. Při tomto přezkoumání by se rovněž mělo zjišťovat, zda zaměstnanci mají odpovídající kvalifikaci a udržují a rozšiřují své znalosti a dovednosti v rámci soustavného profesního rozvoje nebo odborného školení s cílem získat odpovídající kvalifikaci i určité odborné vzdělání potřebné před tím, než podnik začne nabízet nové investiční produkty;
  - c. zajistit, aby příslušnému orgánu poskytly na jeho žádost evidenci týkající se znalostí a dovedností zaměstnanců poskytujících klientům příslušné služby. Tato evidence musí obsahovat informace, které příslušnému orgánu umožní posoudit a ověřit dodržování těchto obecných pokynů;
  - d. zajistit, aby v případě, že zaměstnanec nezískal potřebné znalosti a dovednosti pro poskytování příslušných služeb, nemohl příslušné služby poskytovat. Avšak v případě, že dotyčný zaměstnanec nezískal odpovídající kvalifikaci a/nebo odpovídající zkušenosti pro poskytování příslušných služeb, pak tento zaměstnanec může poskytovat příslušné služby pouze pod dohledem. Úroveň i míra dohledu by měly odpovídat příslušné kvalifikaci a zkušenostem zaměstnance, který je pod dohledem, přičemž se podle potřeby může jednat o dohled během schůzek s klienty a jiných forem komunikace, např. telefonních hovorů a e-mailů;
  - e. zajistit, aby v situacích podle písmene d. zaměstnanec, který dohlíží na jiné zaměstnance, měl potřebné znalosti a dovednosti požadované těmito obecnými pokyny a nezbytné schopnosti a zdroje, aby mohl jednat jako způsobilý pracovník vykonávající dohled;

- f. zajistit, aby byl poskytovaný dohled přizpůsoben službám, které má dotčený zaměstnanec poskytovat, a zahrnoval požadavky těchto obecných pokynů vztahující se na poskytované služby;
- g. zajistit, aby pracovník vykonávající dohled převzal odpovědnost za poskytování příslušných služeb v době, kdy zaměstnanec, který je pod dohledem, poskytuje příslušné služby klientovi, jako kdyby příslušné služby klientovi poskytoval pracovník vykonávající dohled, včetně schválení zprávy o vhodnosti v případě, že je poskytováno poradenství;
- h. zajistit, aby zaměstnanec, který nezískal potřebné znalosti nebo dovednosti pro poskytování příslušných služeb, nemohl tyto příslušné služby poskytovat pod dohledem po dobu delší než 4 roky (nebo po kratší dobu, pokud to příslušný orgán vyžaduje).

V.V Zveřejňování informací příslušnými orgány

- 21. Pokud příslušný orgán nebo jiné vnitrostátní orgány určené v členském státě nezveřejní seznam konkrétních odpovídajících kvalifikací, které splňují kritéria podle obecných pokynů, je příslušný orgán povinen zveřejnit kritéria podle těchto obecných pokynů i charakteristiky, které odpovídající kvalifikace musí mít, aby splňovala stanovená kritéria.
- 22. Příslušný orgán by měl rovněž zveřejnit: i) informace o době potřebné k získání odpovídajících zkušeností; ii) maximální dobu, po kterou zaměstnanec bez odpovídající kvalifikace nebo odpovídajících zkušeností může pracovat pod dohledem; a iii) zda by měl přezkoumání odpovídající kvalifikace zaměstnance provádět podnik nebo externí orgán.
- 23. Informace v odstavcích 21 a 22 budou zveřejněny na internetových stránkách příslušného orgánu.

VI. Příloha I

Názorné příklady uplatňování některých aspektů obecných pokynů

Příklady týkající se působnosti obecných pokynů

Následující příklady vymezují situace, kdy zaměstnanec nespadá do působnosti obecných pokynů:

- zaměstnanci, kteří pouze upozorňují, kde klienti mohou najít informace;
- zaměstnanci, kteří rozdávají klientům brožury a letáky, aniž by těmto klientům poskytovali další informace o obsahu nebo aniž by těmto klientům poskytovali navazující investiční služby;
- zaměstnanci, kteří pouze předávají informace, např. klíčové informace pro investory, na žádost klienta, aniž by těmto klientům poskytovali další informace o obsahu nebo aniž by těmto klientům poskytovali navazující investiční služby; a
- zaměstnanci, kteří vykonávají funkce podpurných útvarů vypořádání obchodů (back office) a nemají přímý kontakt s klienty.

Příklady týkající se působnosti obecných pokynů

Vzhledem k rozlišení mezi zaměstnanci poskytujícími informace a zaměstnanci poskytujícími investiční poradenství by měl podnik zvážit, zda má přihlížet k otázkám a odpovědím, které vydal Evropský výbor regulátorů trhů s cennými papíry (CESR)².

Obecný příklad vztahující se k části V.I:

Podnik poskytuje zaměstnancům pravidelné povinné školení v oblasti vykonávání obchodní činnosti podle směrnice MiFID a v oblasti organizačních požadavků.

Obecný příklad vztahující se k části V.I:

Podnik přijme etický kodex vymezující standardy týkající se výkonu obchodní činnosti a chování, nezbytné k řádnému poskytování příslušných služeb a umožňující získat od zaměstnanců písemné potvrzení, že se s kodexem seznámili, že mu porozuměli a dodržují ho.

Příklady vztahující se k části V.I, V.II a V.III:

Podnik poskytuje zaměstnancům pravidelné povinné školení ohledně vlastností a charakteristik produktů nabízených podnikem, včetně potenciálních rizik těchto produktů. Patří sem také školení o produktech, které podnik nově zařadil do své nabídky.

---

² http://www.esma.europa.eu/system/files/10_293.pdf

Podnik zajišťuje, aby byli zaměstnanci obeznámeni se situacemi, kdy vznikají střety zájmů, a jak uplatňovat pravidla ohledně řízení střetů zájmů.

Podnik zajišťuje, aby byli zaměstnanci obeznámeni se situacemi, kdy podnik může vyplácet nebo dostávat pobídky, a s příslušnými zákonnými požadavky upravujícími pobídky.

Příklady vztahující se k části V.III a V.IV

Podnik pravidelně sleduje posuzování vhodnosti prováděné zaměstnanci s cílem posoudit, zda zaměstnanec zohlednil všechny aspekty požadavků týkajících se vhodnosti vzhledem ke konkrétním údajům o investičním produktu.

Podnik pravidelně sleduje, zda příslušní zaměstnanci poskytující poradenství prokazují:

- schopnost klást klientovi vhodné otázky s cílem pochopit jeho investiční cíle, finanční situaci a znalosti a zkušenosti;
- schopnost vysvětlit klientovi rizika a přínosy určitého produktu nebo strategie;
- schopnost porovnávat vybrané produkty s ohledem na jejich podmínky a rizika s cílem zvolit produkt, který nejlépe odpovídá klientovu profilu.

Příklady vztahující se k části V.IV

Podnik eviduje role a odpovědnosti zaměstnanců a hodnotí jejich výkon na základě klíčových stanovených kritérií obsažených v popisu odpovědností.

Podniky způsobem, který je konzistentní a pro klienty smysluplný, veřejně informují o kritériích, která prokazují, že zaměstnanci tyto obecné pokyny splňují.

Schopnost zaměstnanců udržet si „odpovídající kvalifikaci“ vyžaduje soustavný nebo průběžný profesní rozvoj. Toto průběžné hodnocení bude zahrnovat aktualizované materiály a přezkoušení zaměstnanců, zda znají například regulatorní změny, nové produkty a služby dostupné na trhu. Toto průběžné hodnocení:

- může zahrnovat odborné školení formou kurzů, seminářů, nezávislých studií nebo vzdělávání; a
- obsahuje kontrolní otázky prokazující, že zaměstnanci mají nezbytné znalosti a dovednosti.

Podniky ověřují relevantnost soustavného průběžného rozvoje zajišťovaného zaměstnancům, kteří poskytují příslušné služby.